

სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება: „ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქოლოგიური შეფასება და კონსულტირება“

Program title: Child and Adolescent Psychological Assessment and Counseling.

მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა მაგისტრი (ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქოლოგიური შეფასება და კონსულტირება)

Degree to be awarded: MSc in Psychology (Psychological assessment and counseling of child and adolescent).

სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელები: ლუიზა არუთინოვი, ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი, თსუ–ს ასოცირებული პროფესორი; მანანა მელიქიშვილი, ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი, თსუ–ს ასოცირებული პროფესორი.

პროგრამის ანალოგი: ამ პროგრამის ზუსტი ანალოგი ვერ მოვიძიეთ, თუმცა გარკვეული არსებითი ასპექტებით მსგავსი პროგრამები ხორციელდება: Chicago School of Professional Psychology, MA in Psychology (Child and Adolescent Concentration), Clinical Counseling Psychology, Child and Adolescent Treatment (The following course work is required for this concentration: CC640 Assessment of Children & Adolescents, CC644 Psychotherapy with Children, CC645 Psychotherapy with Adolescents); Massachusetts School of Professional Psychology (Boston, MA 02132) - School Psychology Program (MA/CAGS).

სწავლების ენა – სწავლება წარიმართება ქართულ ენაზე, თუმცა სტუდენტებს სწავლის პროცესში მოუწევთ უცხოურ ენაზე არსებული სპეციალური ლიტერატურის დამუშავებაც.

სამაგისტრო პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება – პროგრამის მიზანი და ამოცანები: სამაგისტრო პროგრამის მთავარი მიზანია პროფესიონალი ფსიქოლოგის მომზადება განვითარების ფსიქოლოგიის, ბავშვისა და მოზარდის ფსიქოლოგიური შეფასებისა და კონსულტირების სფეროში, რაც ხელს შეუწყობს სკოლამდელი და სასკოლო ასაკის ბავშვების ფსიქოდიაგნოსტიკისა და ფსიქოლოგიური დახმარების, მათი მშობლებისა და პედაგოგების კონსულტირების მიმართულებით არსებული დეფიციტის შევსებას. ბავშვებისა და მოზარდების აკადემიური უნარებისა და პიროვნული მახასიათებლების ადეკვატური შეფასების, ემოციური და ქცევითი დარღვევების დროული გამოვლენისა და კვალიფიციური ინტერვენციების დაგეგმვისა და განხორციელების გარეშე ძალზე რთულია სასწავლო პროცესის ოპტიმალურად წარმართვა, აღსაზრდელებისადმი ინდივიდუალური მიდგომის განხორციელება და მათი ნორმალური ზრდა–განვითარებისათვის ხელშემწყობი გარემოს შექმნა.

პროგრამის ერთ–ერთ მნიშვნელოვან ამოცანას წარმოადგენს აგრეთვე სადიაგნოსტიკო ინსტრუმენტებთან მუშაობის ტექნიკის სწავლება და, რაც განსაკუთრებით აქტუალურია, თანამედროვე ფსიქოლოგიაში აღიარებული უცხოური ინსტრუმენტების ქართული ვერსიების შექმნისა და მათი სტანდარტიზაციისათვის ხელშეწყობა. ამ ამოცანის განხორციელება ნაკარნახევია იმ გარემოებით, რომ ჩვენთან ამკარად იგრძნობა ფსიქომეტრიკის მოთხოვნათა გათვალისწინებით ადაპტირებული და სტანდარტიზებული ფსიქოდიაგნოსტიკური მეთოდების, მით უფრო, ბავშვებისა და მოზარდებისათვის განკუთვნილი ინსტრუმენტების სიმწირე. აღნიშნული ამოცანა წარმოადგენს წინა სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში ჩატარებული სამუშაოს ორგანულ გაგრძელებას.

პროგრამაში განსაკუთრებული ადგილი ეთმობა ბავშვებისა და მოზარდების დიაგნოსტირებისა და კონსულტირებისათვის საჭირო თეორიული ცოდნის ათვისებასა და

პრაქტიკული ჩვევების ჩამოყალიბებას. შესაბამისად, პროგრამის დასრულების შემდეგ მაგისტრი შეძლებს:

შეაფასოს ბავშვისა და მოზარდის აქტუალური მდგომარეობა; ფსიქოლოგიური გამოკვლევის შედეგებზე დაყრდნობით დაგეგმოს და განახორციელოს სათანადო ჩარევა; ბავშვებსა და მოზარდებთან ჩაატაროს ჯგუფური მუშაობა ან შესაბამისი ტრენინგი გარკვეული პრობლემის დაძლევის ან ამა თუ იმ კომპეტენციების ჩამოყალიბების მიზნით; გაუწიოს კონსულტაცია როგორც თავად მოზარდებს, ისე მშობლებსა ან ბავშვზე პასუხისმგებელ პირებს; მოახდინოს ბავშვობისა და მოზარდობის ასაკში დაწყებული ფსიქიკური აშლილობების, პიროვნული და ქცევითი დარღვევების იდენტიფიცირება, რათა უზრუნველყოს სპეციალისტის დროული ჩარევა.

მაგისტრები გაერკვევიან ფსიქოდიაგნოსტიკის, ტესტის თეორიისა და მეთოდოლოგიის საკვანძო საკითხებში; აითვისებენ ზოგადად ტესტებთან – ფსიქომეტრულ და პროექციულ მეთოდებთან მუშაობის საბაზისო პრინციპებს, ისევე როგორც ისწავლიან ბავშვისა და მოზარდებისათვის განკუთვნილი კონკრეტული ტესტების გამოყენებას და მიღებული შედეგების საფუძველზე კვალიფიციური ფსიქოდიაგნოსტიკური დასკვნის გაკეთებას.

სამაგისტრო პროგრამის შედეგები:

სასწავლო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტები შეძლებენ გამოავლინონ და ადეკვატურად განსაზღვრონ ის სიმნელები და პრობლემები, რომლებსაც აწყდებიან როგორც სკოლამდელი, ისე სასკოლო ასაკის ბავშვები; იმუშაონ როგორც ეთიკურმა და პროფესიონალმა ფსიქოლოგებმა.

პროგრამის ფარგლებში სტუდენტები შეიძენენ შემდეგ კომპეტენციებს:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ფსიქოთერაპიის ძირითადი მიმართულებების – ფსიქოდინამიკური და კოგნიტურ-ქცევითი თეორიების – კონტექსტში გაერკვევიან ფსიქოთერაპიული სამუშაოს მიზნებსა და მეთოდებში, რაც შემდგომი პროფესიული საქმიანობის პროცესში საშუალებას მისცემს მათ განსაზღვრონ და შეარჩიონ არსებული სიტუაციის თუ შემთხვევის შესაბამისი მიდგომები; • დაეუფლებიან ფსიქოდიაგნოსტიკის, ფსიქოკონსულტანტის და ბავშვის ფსიქოლოგის ძირითად ფუნქციებსა და სათანადო კომპეტენციებს, რაც საშუალებას მისცემს მათ იმუშაონ ნებისმიერ ორგანიზაციაში, რომლის სამოქმედო სფერო უკავშირდება სკოლამდელი და სასკოლო ასაკის ბავშვთა აღზრდა-განვითარებას თუ სწავლებას, მათი ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაცვასა და მათთვის პროფესიული დახმარების აღმოჩენას; • ეცოდინებათ ბავშვთა და მოზარდთა განვითარების დარღვევების სახეები, პიროვნული და ქცევითი დარღვევების სინდრომები, ფსიქიკური აშლილობების სადიაგნოსტიკო კრიტერიუმები; ამ ცოდნის საფუძველზე შეეძლება პრობლემის სწორად იდენტიფიცირება და სათანადო სპეციალისტის ჩარევის საჭიროების განსაზღვრა; • ბავშვთა და მოზარდთა მცირე და დიდი ჯგუფების პრობლემატიკის ცოდნის საფუძველზე შეძლებენ განსაზღვრონ როგორც ცალკეული ინდივიდების, ისე ბავშვთა და მოზარდთა ჯგუფებისათვის კვალიფიციური დახმარების აღმოჩენის გზები; • სკოლამდელი და სასკოლო ასაკის ბავშვების ფიზიკური, კოგნიტური და ფსიქოსოციალური განვითარების კანონზომიერებათა ცოდნის საფუძველზე შეძლებენ დროულად გამოავლინონ სხვადასხვა სახის შეფერხებები, დაგეგმონ ან შეიმუშაონ ფსიქოლოგიური დახმარების სათანადო სტრატეგია; • გააცნობიერებენ ფსიქოდიაგნოსტიკური მეცნიერების როლს, ადგილსა და ფუნქციებს სხვა ფსიქოლოგიურ და მომიჯნავე დისციპლინების სტრუქტურაში; გაერკვევიან თანამედროვე ფსიქოდიაგნოსტიკის
-------------------------------------	--

	<p>განვითარების ძირითად ტენდენციებში, რათა შეძლონ მათი გათვალისწინება საკუთარ პროფესიულ საქმიანობაში;</p> <ul style="list-style-type: none"> • გაერკვევიან ფსიქოდიაგნოსტიკის და ტესტოლოგიის პრინციპული მნიშვნელობის საკითხებში; აითვისებენ სხვადასხვა ტიპის სადიაგნოსტიკო ინსტრუმენტებთან მუშაობის საბაზისო პრინციპებს; ისწავლიან კონკრეტული ტესტებისა და ფსიქოლოგიური შეფასების სხვადასხვა მიდგომის გამოყენების, მიღებული შედეგების საფუძველზე კვალიფიციური დასკვნის გაკეთების ტექნიკას; • აითვისებენ მშობელთა და მასწავლებელთა ინტერვიუებისა და კონსულტირების ძირითად პრინციპებს, რათა მათგან მიღებული ინფორმაციის გათვალისწინებით მიაგნონ ბავშვის ქცევაში წარმოქმნილი სირთულეების მიზეზებს და დასახონ სათანადო ჩარევების გზები; • გააცნობიერებენ არსებული ამოცანებისათვის რელევანტური სადიაგნოსტიკო ინსტრუმენტების შერჩევის, ან/და ქართულ პოპულაციაზე რესტანდარტიზაციის, სათანადო ფსიქომეტრული მახასიათებლების განსაზღვრისა და ამ ინსტრუმენტების მეშვეობით მოპოვებული მასალის მაქსიმალურად ობიექტური შეფასების მნიშვნელობას; • გააცნობიერებენ თავიანთ, როგორც ფსიქოდიაგნოსტისა თუ ფსიქოკონსულტანტის პასუხისმგებლობებს, აითვისებენ ფსიქოლოგის პროფესიული საქმიანობისათვის მნიშვნელოვან მორალურ-ეთიკურ ნორმებს და, შესაბამისად, შეიძენენ უნარს, აღიარონ და გააცნობიერონ საკუთარი კომპეტენციის ფარგლები.
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება / პრაქტიკული უნარები</p>	<p>ფსიქოდიაგნოსტიკური და საკონსულტაციო საქმიანობის წარმოების უნარები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • პრობლემის პირველად შეფასებაზე ორიენტირებული ინტერვიუს წარმართვა; • ბავშვის გამოკვლევის დაგეგმვისა და მშობლის ინტერვიუების, ინფორმაციის შეგროვებისა და ანამნეზის ჩვევების შემუშავება; • ბავშვებთან და მოზარდებთან ჯგუფური მუშაობის დაგეგმვა და ჩატარება; • ბავშვისა და მოზარდის აქტუალური მდგომარეობის შეფასება, კოგნიტური, ემოციური და დისპოზიციური მახასიათებლების გაზომვა, მიღებულ შედეგებზე დაყრდნობით მშობელთა და მასწავლებელთა კონსულტირება; • სიმპტომატური (ამა თუ იმ პიროვნული ნიშნის გამოხატულების ხარისხის დადგენა) და ტიპოლოგიური (მიღებული მონაცემების ადგილისა და მნიშვნელობის განსაზღვრა ბავშვის მთლიან დინამიკურ სურათში) ანალიზის გაკეთება; • პიროვნებათა შორის ურთიერთობების სტილის, მოტივაციური მიმართულების, თვითშეფასების, სტრესზე რეაგირების ტიპის, ბავშვის ადაპტურობის დონის განსაზღვრა; • რთული მრავალგანზომილებიანი ინსტრუმენტების ან ინსტრუმენტთა ბატარეის გამოყენება, მათ საფუძველზე მიღებული მრავალფეროვანი მასალის ინტერპრეტირება და რაზიუმეს შედგენა; აღნიშნული უნარ-ჩვევები შესაძლებლობას მისცემს მათ იმუშაონ როგორც ბავშვებისა და მოზარდების, ისე მოზრდილთა ფსიქოდიაგნოსტიკური შეფასების სფეროში; <p>კვლევითი უნარები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გარკვეული ფსიქიკური მოვლენის შინაარსის შესწავლის საფუძველზე შესაბამისი ცვლადების გამოყოფა და მათი საკვლევო მეთოდების შერჩევა, მიღებული შედეგების კვალიფიციურად აღწერა, წარმოდგენა

	<p>და ინტერპრეტირება; მონაცემთა ანალიზის სტატისტიკური პროგრამის SPSS-ის ძირითადი ოპერაციების გამოყენება;</p> <ul style="list-style-type: none"> • კვლევითი სამუშაოს დამოუკიდებლად დაგეგმვა და წარმართვა; კვლევის განსხვავებული მეთოდების – რაოდენობრივი, თვისებრივი, case-study – გამოყენების უნარ-ჩვევები; <p>შემოქმედებითი და ინოვაციური უნარები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • შესასწავლი ფენომენის თავისებურებათა გათვალისწინებით საკვლევ ინსტრუმენტთა ბატარეის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს ამ მოვლენის მრავალმხრივი შეფასების შესაძლებლობას; • საკონსულტაციო საქმიანობის პროცესში ეკლექტური მიდგომის გამოყენება, რაც კონკრეტული შემთხვევის გათვალისწინებით სხვადასხვა თერაპიული ტექნიკების ელემენტების გამოყენებას გულისხმობს; • გარკვეული თეორიული კონსტრუქტის ემპირიულად შესწავლის მიზნით სადიაგნოსტიკო ინსტრუმენტის კონსტრუქცია და მისი ფსიქომეტრული მახასიათებლები შემოწმება; <p>ზოგადი / ტრანსფერული უნარები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • დიალოგის წარმართვის, ნდობის და კეთილგანწყობის ატმოსფეროს შექმნის უნარი; • საჭირო მასალისა და ინფორმაციის მოპოვების, სათანადო სახით მათი გაანალიზებისა და წარმოდგენის უნარი; • იდეების პროდუცირების, სხვადასხვა შეხედულებათა კრიტიკულად განხილვის, საერთოსა და განსხვავებულის გამოყოფის საფუძველზე ახალი შეჯერებული პოზიციის ჩამოყალიბება; • ზეპირი და წერილობითი პრეზენტაციის უნარი, რაც გულისხმობს მდიდარი ლექსიკის გამოყენებით აზრის მკაფიოდ და გამართულად ჩამოყალიბებას, სათანადო ვიზუალური მასალის, დიაგრამების თუ გრაფიკების გამოყენებას; • თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით საჭირო ლიტერატურის მოძიება, საქმიანი კონტაქტების დამყარება უცხოელ კოლეგებთან.
<p>კომუნიკაციის უნარი:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ჯგუფში მუშაობის, საერთო საქმიანობის დაგეგმვისა და განხორციელების უნარი; • დისკუსიის წარმართვის, დამაჯერებელი და დასაბუთებული მსჯელობის, ერთობლივი დასკვნის/ რეზიუმეს შემუშავების უნარი; • სხვადასხვა ტიპის რესპონდენტებთან – ბავშვებთან, მოზარდებთან, მათ მშობლებთან თუ პედაგოგებთან – საუბრის ადეკვატური სტილის, სათანადო ლექსიკის შერჩევის უნარი; • საკონსულტაციო თუ სადიაგნოსტიკო სამუშაოს ჩასატარებლად შესაბამისი გარემოს შექმნის უნარი; • დიაგნოსტიკური დასკვნის, რეკომენდაციების ნათლად, ყველასთვის გასაგები ენითა და კორექტული ფორმით მიწოდება; რეკომენდაციის შემუშავების პროცესში თავად შესაფასებელი პიროვნების ან მასზე პასუხისმგებელი პირის ჩართვა.
<p>დასკვნის უნარი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კრიტიკული მსჯელობისა და შეფასების უნარი; • ბავშვისა და მოზარდის აქტუალური მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე დასკვნის/ დიაგნოზის დაწერა, გამოვლენილი სირთულეების შესაძლო მიზეზთა გამოკვეთა და შემდგომი განვითარების პროგნოზი; • საკონსულტაციოდ მოსულ ინდივიდთა თავისებურებებისა და მათ წინაშე არსებული პრობლემების ხასიათის გაანალიზების საფუძველზე რელევანტური სამუშაო ტექნიკების შერჩევა.
	<ul style="list-style-type: none"> • მიღებული ცოდნის საფუძველზე კონკრეტული თეორიული თუ

სწავლის უნარი	<p>პრაქტიკული ამოცანების განსახორციელებლად საჭირო ლიტერატურის მოძიება;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ახალი ინსტრუმენტების ათვისება და მათი კვალიფიციურად გამოყენება; • ცოდნის მუდმივი განახლებისაკენ და შევსებისაკენ სწრაფვა; სწრაფვა, დროულად გაეცნონ მათი სპეციალობისა და მომიჯნავე დისციპლინების სიახლეებს და მიღწევებს; • ახალი ტექნოლოგიების დამოუკიდებლად ათვისების უნარი.
ღირებულებები:	<ul style="list-style-type: none"> • ბავშვის ფსიქოლოგიური შეფასებისა და მშობელთა კონსულტირებისას პროფესიული ეთიკის ნორმების დაცვა; • მეცნიერული კეთილსინდისიერება; ობიექტურობა და პასუხისმგებლობა შესრულებულ სამუშაოსთან დაკავშირებით; • საკუთარი კომპეტენციის საზღვრების აღიარება; • თვითრეალიზაციისაკენ სწრაფვა; • ტოლერანტობა განსხვავებული აზრისა და შეხედულებების მქონე ადამიანების მიმართ.

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები:

გამოიყენება სწავლების მეთოდთა ფართო სპექტრი. სასწავლო კურსის ხასიათი, მიზნები და ამოცანები დიდწილად განსაზღვრავს იმას, თუ რომელ მეთოდებს ენიჭება უპირატესობა ამ კონკრეტული საგნის სწავლებისას.

- **მასალის მიწოდება ახსნა-განმარტებითი მეთოდით** – მსჯელობა მოცემული საკითხის ირგვლივ; მასალის გადმოცემისას პედაგოგს მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი/ ემპირიული მასალა, რომლის განხილვა ხდება შესასწავლი თემის ფარგლებში.
- **წერითი მუშაობის მეთოდი** – წიგნზე მუშაობა, ამა თუ იმ თემასთან დაკავშირებული თეორიული მასალის მოძიება, მისი გაანალიზება, ზეპირი პრეზენტაციისა და წერილობითი სახით წარმოდგენა; დამოუკიდებელი პრაქტიკული სამუშაოს /კვლევის შედეგების საფუძველზე გაკეთებული ინტერპრეტაციის წარმოდგენა; დიაგნოსტიკის შედეგების მიხედვით შეფასების და ინტერვენციის პროგრამის წერილობით მომზადება/ განხილვა;
- **პრაქტიკული მეთოდები** – საკვლევ ინსტრუმენტთან მუშაობის სწავლება; კურსის განმავლობაში შესწავლილი მეთოდის/ ინსტრუმენტის ჩატარება, მონაცემთა დამუშავება და ანალიზი; სადიაგნოსტიკო ინსტრუმენტის გამოყენებით შეფასების დამოუკიდებლად განხორციელება;
- **ჯგუფური მუშაობა** – დამოუკიდებელი სამუშაოს ფარგლებში მოპოვებული მასალის ჯგუფთან ერთად განხილვა; საექსპერტო შეფასების მოდელირება; როლური და სიტუაციური თამაშები, თერაპევტი – კლიენტის როლური გათამაშება (შესწავლილ თერაპიულ ტექნიკებზე დაყრდნობით) და შემდეგ წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმის მიხედვით დამკვირვებლის წერილობითი შეფასების განხილვა; მონაცემთა წარმოდგენის საუკეთესო ფორმატის ერთობლივად შემუშავება;
- **ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება** დემონსტრირების მეთოდის გამოყენებით: ტრენინგი/ ინტერვიუს ჩატარების დემონსტრირება; ფოკუს-ჯგუფური დისკუსიის და ინდივიდუალური ინტერვიუს ჩატარების დემონსტრირება; ინდივიდუალური და ჯგუფური დავალებების მიცემა და ანალიზის ტექნიკის ჩვენება; სტატისტიკურ პროგრამა SPSS-ის სათანადო ოპერაციების ჩვენება და სწავლება;
- **შემთხვევის ანალიზი** – საკვლევი შემთხვევის მოძიება; განსაკუთრებით რთული შემთხვევების შესწავლისა და საკონსულტაციო მეთოდებისა და გზების ერთობლივად შერჩევა ან შემუშავება; case-study მეთოდის გამოყენებით ჩატარებული კვლევის შედეგების წარმოდგენა და მათი განხილვა განსხვავებული მიმართულების ფსიქოთერაპიული თეორიების ჭრილში;

- **გონებრივი იერიში (Brain storming) და დისკუსია** - კონკრეტული თემის ფარგლებში გარკვეული საკითხის/ პრობლემის გარშემო მსჯელობა; განსხვავებული აზრებისა და იდეების ჩამოყალიბება; მათ საფუძველზე პრობლემის გადაწყვეტის საუკეთესო გზების დასახვა.

ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის მიერ სასწავლო პროცესში განხორციელებული სამუშაოს შედეგები ფასდება მრავალკომპონენტური მეთოდით (დასწრება სააუდიტორო და სამუშაო ჯგუფის მეცადინეობებზე, კოლოკვიუმი, პრაქტიკული სამუშაოს შესრულება, პრეზენტაცია, დასკვნითი გამოცდა). თითოეული კომპონენტის წილი საბოლოო შეფასებაში, რომელიც განისაზღვრება 100 ქულით, დამოკიდებულია სასწავლო კურსის სპეციფიკაზე და მის მიზნებზე. იმისდა მიხედვით, ეს კურსი უფრო თეორიული თუ პრაქტიკული ხასიათისაა, დასკვნით გამოცდაზე დაშვების წინაპირობა შეიძლება იყოს, მინიმუმ, 11–დან 21–მდე ქულების დაგროვება დანარჩენ კომპონენტებში. სტუდენტი, რომელიც მიიღებს დასკვნითი გამოცდისთვის გათვალისწინებული მაქსიმალური ქულების ნახევარს ან მასზე ნაკლებს, ვალდებულია გადააბაროს გამოცდა. გავლილი კურსის ათვისების დონის საბოლოო შეფასებისას დაგროვებულ ქულებს ემატება დასკვნით გამოცდაზე მიღებული ქულა. საბოლოო შეფასება გამოიყვანება შეფასების 7–ბალიანი სისტემის მიხედვით:

A – ფრიადი	91 – 100	ქულა
B – ძალიან კარგი	81 – 90	ქულა
C – კარგი	71 – 80	ქულა
D – დამაკმაყოფილებელი	61 – 70	ქულა
E – საკმარისი	51 – 60	ქულა
Fx – ვერ ჩააბარა (ექვემდებარება გადაბარებას)	45 - 50	ქულა
F – ჩაიჭრა (სტუდენტმა კრედიტის მიღებისთვის ხელახლა უნდა გაიაროს კურსი)	< 44	ქულა

სტუდენტების ნამუშევრები, განსაკუთრებით ეს ეხება პრეზენტაციებს, კოლოკვიუმებს და დასკვნით გამოცდას, განიხილება სამუშაო ჯგუფის ან სპეციალურად ამისთვის განკუთვნილ შეხვედრაზე. შეხვედრების მთავარი მიზანია აღინიშნოს სტუდენტების მიღწევები და გაანალიზდეს ტიპური შეცდომები, რათა ხელი შეეწყოს მასალის უკეთ ათვისებისა და სწავლის პროცესის გაუმჯობესებას.

კურსდამთავრებულთა დასაქმების სფეროები:

ნებისმიერი ორგანიზაცია, რომლის საქმიანობა უკავშირდება სკოლამდელი და სასკოლო ასაკის ბავშვთა აღზრდა-განვითარებას თუ სწავლებას, მათი ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაცვასა და რეაბილიტაციას, მათთვის პროფესიული დახმარების აღმოჩენას. კერძოდ, ეს შეიძლება იყოს სახელმწიფო თუ კერძო კლინიკა, სკოლა და სკოლამდელი დაწესებულება, პენიტენციური თუ სხვა ინსტიტუცია; სპეციალური საჭიროებების მქონე ბავშვების სარეაბილიტაციო სამსახურები და ა.შ. მიღებული ცოდნის საფუძველზე მაგისტრები საჭიროების შემთხვევაში და გარკვეული გამოცდილების დაგროვების შემდეგ შეძლებენ იმუშაონ არა მხოლოდ ბავშვებისა და მოზარდების, არამედ მოზრდილთა ფსიქოლოგიური შეფასებისა და პროფესიული შერჩევის სფეროში.

ისინი შეძლებენ განხორციელონ კვლევითი, საკონსულტაციო თუ საექსპერტო სამუშაო ბავშვთა და მოზარდთა განათლების, ჯანმრთელობის დაცვის და სოციალური პოლიტიკის სფეროში; დაიკავონ აკადემიური თანამდებობა უნივერსიტეტებსა და კვლევით ცენტრებში; აგრეთვე გააგრძელონ სწავლა დოქტორანტურაში.

პროგრამაზე მიღების წინაპირობები:

- აპლიკანტს უნდა ჰქონდეს ბაკალავრის ხარისხი ან სპეციალისტის დიპლომი ფსიქოლოგიაში;
- სამუშაო გამოცდილება არ არის აუცილებელი;
- საერთო სამაგისტრო გამოცდის ჩაბარება;
- სტანდარტული საგანაცხადო ფორმის შევსება საუნივერსიტეტო მოთხოვნების შესაბამისად;
- მისაღები გამოცდის ჩაბარება სპეციალობაში „განვითარების ფსიქოლოგია“;
- გასაუბრება ერთ-ერთ უცხოურ ენაში – ინგლისურში, გერმანულში, ფრანგულში ან რუსულში (სასურველია, აპლიკანტმა იცოდეს ინგლისური და რუსული ენა);

გამოცდის ფორმატი და საბოლოო ქულის გამოყვანის სტრუქტურა:

- წერთი გამოცდა სპეციალობაში – 70% (გამოცდის ხანგრძლივობა 4 სთ. საკითხები შესაბამისი ლიტერატურის მითითებით იხ. დანართში)
- გასაუბრება უცხოურ ენაში – ფსიქოლოგიური ტექსტის წაკითხვა და თარგმნა; საუბრის წარმართვა არჩეულ უცხოურ ენაზე – 30%

პროგრამის მოცულობა შეადგენს 120 კრედიტს.

პროგრამის სტრუქტურა:

სამაგისტრო პროგრამა ეფუძნება მეცნიერი-პრაქტიკოსის მომზადების მოდელს და შესაბამისად, ორიენტირებულია პრაქტიკული და თეორიული ცოდნის შეძლებისდაგვარად ინტეგრირებულ მიწოდებაზე. მაგისტრები კონკრეტულ პროფესიულ ცოდნასა და პრაქტიკულ ჩვევებს ფსიქოლოგიური დახმარების სფეროში შეიძენენ მათთვის ცენტრალური მნიშვნელობის მქონე (ფსიქოთერაპია, ფსიქოკონსულტაცია, ფსიქოდიაგნოსტიკა, განვითარების ფსიქოლოგია) და მომიჯნავე ფსიქოლოგიური დისციპლინების (დევიაციური ფსიქოლოგია, ფსიქიატრია და ფსიქოპათოლოგია) კონტექსტში. პროგრამის მეორე წამყვანი მიმართულება – ფსიქოლოგიური შეფასება – ასევე გულისხმობს ინტეგრირებულ მიდგომას. ფსიქოლოგიური გაზომვისა და დიაგნოსტიკის თეორიისა და მეთოდოლოგიის სწავლების პარალელურად სტუდენტები აითვისებენ კონკრეტულ მეთოდებსა და ტექნიკებს, შეიძენენ თეორიული ჰიპოთეზების ემპირიული გზით შემოწმების, მეცნიერული კვლევის ჩატარებისა და მიღებული შედეგების სტატისტიკური დამუშავებისა და გაანალიზებისათვის საჭირო უნარ-ჩვევებს.

სამაგისტრო პროგრამა იძლევა საკმაოდ სერიოზულ საფუძველს სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განსახორციელებლად, ისევე, როგორც განათლების გასაგრძელებლად. ის პროფესიული სადოქტორო პროგრამის მნიშვნელოვან წინაპირობასა და საფუძველს წარმოადგენს. ამის დასტურად გამოგვადგება პროგრამის შემადგენელი სასწავლო და სამეცნიერო კომპონენტების მიზნები და მოსალოდნელი შედეგები.

სამაგისტრო პროგრამა მოიცავს 19 სასწავლო კურსს, მათგან 5 არჩევითი კურსია.. სასწავლო კომპონენტებისათვის დათმობილია 80 კრედიტი; პრაქტიკისთვის – 10 კრედიტი, რაც ითვალისწინებს მაგისტრების მიერ კონსულტაციასა და ფსიქოდიაგნოსტიკაში შეძენილი ცოდნის პრაქტიკულ განმტკიცებას ბავშვებსა და მოზარდებთან მუშაობაზე ორიენტირებულ ორგანიზაციებში. მაგისტრები იმუშავენ ამ ორგანიზაციათა გამოცდილი თანამშრომლებისა და პროგრამის ხელმძღვანელთა ერთობლივი მეთვალყურეობის (სუპერვიზიის) ქვეშ.

სამეცნიერო კომპონენტს (სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებას) ეთმობა 30 კრედიტი. ესაა პროგრამის ერთ-ერთი სერიოზული და საპასუხისმგებლო ნაწილი. სტუდენტებმა უნდა შეასრულონ კვლევა ბავშვისა და მოზარდის პრობლემატიკის სფეროში. სამაგისტრო შრომა უნდა შეიცავდეს თეორიულ და ემპირიულ ნაწილებს, სასურველია, მასში გამოყენებული იყოს კვლევის სხვადასხვა მეთოდი ან სადიაგნოსტიკო ინსტრუმენტი. მისი მოცულობა უნდა შეადგენდეს, სულ

მცირე, 80 ნაბეჭდ გვერდს. სამაგისტრო შრომა შეიძლება შესრულდეს გამოყენებითი მეცნიერების მიმართულებით.

სტუდენტები გაივლიან პრაქტიკას იაშვილის სახ. თბილისის ბავშვთა საავადმყოფოსა (შესაბამისი სილაბუსი იხ. დანართში) და ორგანიზაცია „საქართველოს ბავშვების“ ბაზაზე (თანხმობის წერილი იხ. დანართში). მათ, აგრეთვე, მოუწევთ პრაქტიკული დავალებების უმეტესობის შესრულება სკოლებში. სკოლის ფსიქოლოგის ან სუპერვაიზორის მეთვალყურეობით სტუდენტები ჩაუტარებენ ბავშვებს ფსიქოდიაგნოსტიკურ შეფასებას, მიღებულ შედეგებსა და მათ საფუძველზე გაკეთებულ დასკვნებს/ რეზიუმეს განიხილავენ პედაგოგთან ერთად; სუპერვაიზორები წარმოადგენენ ანგარიშს სტუდენტების მიერ შესრულებული საკონსულტაციო სამუშაოს შესახებ; მაგისტრანტებს აგრეთვე ევალებათ წარმოადგინონ პრაქტიკის ადგილიდან ერთი შემთხვევა, რომელსაც თითოეული მათგანი წაიყვანს სუპერვაიზორის მეთვალყურეობით და უშუალო დახმარებით.

კომპეტენციების მატრიცა

№	სასწავლო კურსის სახელწოდება	ცოდნა და განზობიერება;	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი;	დასკვნის უნარი;	კომუნიკაციის უნარი;	სწავლის უნარი;	ღირებულებები.
1.	ფსიქოთერაპიის თეორიები: კოგნიტურ-ქცევითი თერაპია (CBT)						
2.	ბავშვის განვითარების დარღვევების დიაგნოსტიკა						
3.	ფსიქოთერაპიის თეორიები: ფსიქოდინამიკური ტრადიცია						
4.	დასწავლის უნარის დარღვევის დიაგნოსტიკა და მშობელთა კონსულტირება						
5.	ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქიატრია და დიაგნოსტიკური კრიტერიუმები						
6.	დევიაციური ქცევის ფსიქოლოგია						
7.	სტატისტიკა სოციალური მეცნიერებებისათვის						
8.	ბავშვისა და მოზარდის ფსიქოდიაგნოსტიკა _1						
9.	ბავშვისა და მოზარდის ფსიქოდიაგნოსტიკა _2						
10.	ჯგუფური მუშაობის მეთოდები ბავშვებთან _1						
11.	ჯგუფური მუშაობის მეთოდები ბავშვებთან _2						
12.	თვისებრივი კვლევის მეთოდები: ინტერვიუ და case study						
13.	ტესტის ფსიქომეტრული მახასიათებლების შეფასება						
14.	განვითარების ფსიქოლოგია (ბავშვობა და მოზარდობა)						
15.	მოზარდთა პრობლემები და მშობელთა კონსულტირება						
16.	დიფერენციალური ფსიქოლოგია						
17.	ქცევის მართვა						
18.	მორალური განვითარება და განათლება						
19.	სუპერვიზია: ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქოლოგიური შეფასება და კონსულტაცია						
20.	სამაგისტრო ნაშრომი						

სასწავლო რესურსები

სამაგისტრო პროგრამა ხორციელდება უნივერსიტეტის III კორპუსში. მიმართულებას აქვს შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: რამდენიმე აუდიტორია, სადაც დამონტაჟებულია პროექტორები; კომპიუტერებით აღჭურვილი კაბინეტი და ინტერნეტის ხაზი. სტუდენტები სათანადო სამეცნიერო ლიტერატურის მოსაძიებლად შეძლებენ გამოიყენონ ინტერნეტი. გარდა ამისა, ისინი შეძლებენ ისარგებლონ ამ კომპიუტერებით კვლევითი სამუშაოს მნიშვნელოვანი ნაწილის განსახორციელებლად, რაც გულისხმობს მონაცემთა შეყვანას, დამუშავებას და ანალიზს.

ამავე კორპუსშია განლაგებული სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფსიქოლოგიის მიმართულების ბიბლიოთეკა. მაგისტრანტებს შეუძლიათ აგრეთვე ისარგებლონ სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრის (CSS) საკმაოდ მდიდარი ბიბლიოთეკით (თსუ-ს მე-2 კორპუსი).

პროგრამის სწავლებაში ჩართულ აკადემიურ პერსონალს, ისევე, როგორც მოწვეულ სპეციალისტებს აქვთ რიდერების სახით მომზადებული ლექციების კურსი ქართულ ენაზე, აგრეთვე სათანადო უცხოური ლიტერატურა, რომელიც ნაბეჭდი ან ელექტრონული წიგნების სახითაა წარმოდგენილი.

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტებსა და აკადემიურ პერსონალს თავისუფლად შეუძლიათ ისარგებლონ ელექტრონული რესურსებით ქსელიდან: www.jstor.org, აგრეთვე ელექტრონული წიგნების რესურსებით ქსელიდან gigapedia.com, library.nu, ელექტრონული ჟურნალებითა და ელექტრონულ სახელმძღვანელოებით ქსელიდან: EBSCOHost (<http://search.epnet.com>), Cambridge University Journals (<http://journals.cambridge.org>).

საველე /კვლევითი სამუშაოები ძირითადად ჩატარდება თბილისის საჯარო სკოლებში და, სავარაუდოდ, აგრეთვე მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთათვის განკუთვნილ დაწესებულებებში.

სასწავლო გეგმა

ფაკულტეტი: **სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა**

ინსტიტუტი / დეპარტამენტი / კათედრა / მიმართულება: **ფსიქოლოგია**

სასწავლო პროგრამის სახელწოდება: **„ბავშვებისა და მოზარდების ფსიქოლოგიური შეფასება და კონსულტირება“**

სწავლების საფეხური: **მაგისტრატურა**

სასწავლო პროგრამის ხელმძღვანელები **ლუიზა არუთინოვი, ასოცირებული პროფესორი, მანანა მელიქიშვილი, ასოცირებული პროფესორი.**

აკადემიური საბჭოს მიერ სასწავლო პროგრამის დამტკიცების თარიღი, დადგენილების ნომერი: **2011 წლის 29 ივნისი, N57 დადგენილება**

სასწავლო პროგრამის ამოქმედების თარიღი (სასწავლო წელი): **2011-2012 სასწავლო წელი**

პროგრამის სტრუქტურა

120 კრედიტი (ECTS)

სავალდებულო კურსები– 80კრედიტი (ECTS)+სუპერვიზია –10 კრედიტი +სამაგისტრო ნაშრომი–30 კრედიტი (ECTS)

კოდ	სასწავლო კურსის დასახელება	კრედიტების რაოდენობა ECTS	სტუდენტის საკონტაქტო მუშაობის საათები სემესტრში	სტუდენტის დამოუკიდებელი მუშაობის საათები სემესტრში						დასკვნითი გამოცდის	საგანზე დაშვების წინაპირობა	სწავლები ს სემეტრი		ლექტორი/ლექტორები
				ლექცია	პრაქტიკა	შუალედური	სემინარი	დასკვნა	ვნი			მ	მ	

			ლექცია	სამუშაო ჯგუფი / პრაქტიკები								
1	სტატისტიკა სოციალური მეცნიერებებისათვის	5	15	15	43	30	20	2	წინაპირობის გარეშე	✓		ქეთევან მანჯგალაძე
2	დასწავლის უნარის დარღვევის დიაგნოსტიკა და მშობელთა კონსულტირება	5	16	29	28	30	20	2	ზოგადი ფსიქოლოგიის საფუძვლების ცოდნა	✓		თეონა ლოდია
3	ბავშვისა და მოზარდის ფსიქოდიაგნოსტიკა _1	5	21	36	25	20	20	3	სტატისტიკის, განვითარების და პიროვნების ფსიქოლოგიის კურსები ბაკალავრიატი ს დონეზე	✓		ლუიზა არუთინოვი
4	ბავშვისა და მოზარდის ფსიქოდიაგნოსტიკა _2	5	15	42	25	20	20	3	ბავშვისა და მოზარდის ფსიქოდიაგნო სტიკა _1	✓		ლუიზა არუთინოვი
5	განვითარების ფსიქოლოგია (ბავშვობა და მოზარდობა)	5	13	15	50	25	20	2	წინაპირობის გარეშე	✓		მანანა მელიქიშვილი
6	მოზარდთა პრობლემები და მშობელთა კონსულტირება	5	12	16	50	15	20	2	წინაპირობის გარეშე	✓		მანანა მელიქიშვილი
7	ფსიქოთერაპიის თეორიები: ფსიქოდინამიკური ტრადიცია	5	12	33	28	30	20	2	ბაკალავრის ხარისხი ფსიქოლოგიაში ი.	✓		მარინე ჩიტაშვილი
8	ჯგუფური მუშაობის მეთოდები ბავშვებთან 1	5	15	43	25	20	20	2	წინაპირობის გარეშე	✓		მანანა მელიქიშვილი
9	ჯგუფური მუშაობის მეთოდები ბავშვებთან 2	5	15	43	25	20	20	2	ჯგუფური მუშაობის მეთოდები ბავშვებთან 1	✓		მანანა მელიქიშვილი
10	თვისებრივი კვლევის მეთოდები: ინტერვიუ და case study	5	14	28	20	20	40	3	კვლევის მეთოდების და ექსპერიმენტუ ლი ფსიქოლოგიის კურსები ბაკალავრიატი ს დონეზე	✓		ლუიზა არუთინოვი
11	ფსიქოთერაპიის თეორიები – კოგნიტურ-	5	10	33	40	20	20	2	ქცევის გამოყენებითი ანალიზი, ინტერვიუს	✓		მარიამ ფანჯიკიძე

	ქცევითი თერაპია (CBT)								წარმართვა			
12	ბავშვის განვითარების დარღვევების დიაგნოსტიკა	5	15	32	28	30	20	2	განვითარების ფსიქოლოგია, ბავშვის ფსიქიკური განვითარების დარღვევები	✓		თინათინ ჭინჭარაული
13	ტესტის ფსიქომეტრული მახასიათებლების შეფასება	5	10	33	35	20	25	2	კვლევის მეთოდების და ექსპერიმენტული ფსიქოლოგიის კურსები ბაკალავრიატის დონეზე	✓		ლუიზა არუთინოვი
14	ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქიატრია და დიაგნოსტიკური კრიტერიუმები	5	15	28	30	30	20	2	ფსიქოლოგიის საფუძვლებისა და პათფსიქოლოგიის კურსები ბაკალავრიატის დონეზე	✓		ნინო ნაწიშვილი
15	დიფერენციალური ფსიქოლოგია	5	15	28	35	25	20	2	ინგლისურ ენაზე ტექსტის წაკითხვისა და გაგების უნარი	✓		ხათუნა მარწყვიშვილი
16	დევიაციური ქცევის ფსიქოლოგია	5	15	27	30	30	20	3	ფსიქოლოგიის შესავალი კურსი	✓		ვახტანგ ნადარეიშვილი
17	მორალური განვითარება და განათლება	5	16	27	40	30	10	2	ინგლისური ენის B1 დონეზე ცოდნა, შესავალი სოციალური კვლევის მეთოდებში	✓		ნათია მესტვირიშვილი
18	ქცევის მართვა	5	8	20	50	25	20	2	-	✓		ნატა მეფარისვილი
19	სუპერვიზია: ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქოლოგიური შეფასება და კონსულტაცია (პრაქტიკული კურსი –ტარდება იაშვილის სახ. საავადმყოფოში და ორგანიზაცია „საქართველოს ბავშვები“	10	10	62	95	50	30	3	ბავშვის და მოზარდის განვითარების სტადიების ცოდნა; ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქოლოგიური აშლილობების ბაზისური ცოდნა, ბავშვთა და მოზარდთა ფსიქოლოგიის დიაგნოსტიკა	✓		ქეთი მოსაშვილი, ლელა კლდიაშვილი
20	სამაგისტრო ნაშრომი	30									✓	

პროგრამის ხელმძღვანელის(ების) ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

ფაკულტეტის დეკანის ხელმოწერა _____

უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა _____

თარიღი _____
ბეჭედი

ფაკულტეტის